

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETESEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye
5 kr. (1-10 sor 50 kr. Nagyobb és több-
szori hirdetéseknek kedvezmény.)
Minden egyes hirdetés után külön 30
kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttéri közlemény sora 10 kr.

Hirdetések és Nyilt-tér előre fizetendő

Kéziratok vissza nem adtnak

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó Brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dícső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKENT HARÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

119-ik szám.

Brassó, Csütörtök, október 17-én.

V. évfolyam. 1889.

Tisza pénzügyi politikája.

Budapest, okt. 10.

A képviselőház hétfői ülésén Wekerle Sándor pénzügyminiszter előterjesztette az 1890. évi állami költségvetést.

Az összes bevétel 355.259.247 forint.

Ezzel szemben az összes kiadás 355.663.646 forint.

Ezek szerint a mérleg a múlt évihez képest kedvezőbb 5.736.759 forinttal.

A rendes kezelés főösszegei ugyanis a következők:

Rendes bevétel: 348.234.920 forint.

Rendes kiadás: 330.824.256 forint.

E szerint a rendes kezelésben a fölösleg 17.310.664 forint.

Váratlanul meglepő eredmény! Erre még gondolni sem lehetett, különösen azon, hetek óta tartó hírlelések után, melyekben az ellenzéki lapok örömeiket lelték, t. i., hogy Tisza nem váltotta be szavát, ismét nagy a deficit.

Előre nem látott akadályok, tulkiadások, az idek rossz aratás stb. — nem egy súlyos körülmény bőven indokolta a föltevést, hogy a kormány az 1890-iki előirányzatban, ha nem is jelentékenyebb, de valószínűleg több deficitet fog felmutatni, mint a mer nyit az évek előtt föltételelesen történt ígéret után várni lehetett volna.

A viszonyok nem feleltek meg minden kikötésnek, a melyeket az akkori pénzügyminiszter, Tisza Kálmán, fölláltított. Az ellenzék már is kezdte hirdetni kárörvendve, hogy 1890-re a pénzügyi egyensúly nem lesz helyreállítva, hogy a hiány meg fogja közelíteni a két milliót, sőt talán túl is megy ez összesen, — így tehát Tisza Kálmán nem váltotta be ígéretét. Az ellenzék, természetesen megelégedett ez állításánál a miniszter által szabott föltételek némelyikéről, s szívesen elfelejtette főként annak — a miniszter által történt — hangsúlyozását, hogy senki sem kívánhatja, hogy annyi idővel előre tett számítás egy-két millió forintig pontos legyen.

Igy tehát az se történt volna épen ígéret ellenére, ha a jövő évi deficit esetleg meg is közelíti a két milliót.

De teljességgel nem közelíti meg! Az ellenzéki lapok hírlelései merőben alaptalanok

voltak! És hireikkel legfeljebb annyit értek el, hogy még élénkebb, még hatásosabb világításba helyezték a kormány fényes sikerét, melyről a pénzügyminiszter hétfőn tett jelentést képviselőháznak.

A deficit alig közelíti meg a félmilliót! Valóban, alig számbavehető összeg a mi állami költségvetésünk egészével szemben. Ez már nem is hiány.

És ha még számításba vesszük, hogy a rendes kezelésben több, mint tizenhét milliónyi fölösleg van, akkor épen minden fentartás nélkül elfogadhatjuk a föltételek örömdetes tényét, hogy a magyar állam pénzügyi egyensúlya most már helyre van állítva!

Ez a nagy eredmény, mely még csak két év előtt is merő hitetlenséggel találkozott, a Tisza-kormányának el nem muló érdeme! És érdeme legelső sorban Tisza Kálmánnak, az akkori pénzügyminiszternek, ki államférfiai bölcsességgel, erélyes kézzel irányozta pénzügyi kezelésünket az oly gyorsan elért kibontakozás felé.

Ez az eredmény igazolja legfényesebben Tisza Kálmán pénzügyi politikájának helyességét. Ez eredménynyel szemben önmagától esik össze az ellenzék egész kártyavára: Tisza Kálmán bebizonyította, hogy a helyzet ura és embere.

Belföld.

Brassó, okt. 16. (A királyi táblák decentralizációja.) A kolozsvári „Ellenzék“-ből vesszük át a következő sorokat:

A királyi tábla decentralizációjáról szóló törvényjavaslatot az igazságügyminiszter, mint legújabbán értesülünk, már a napokban a ház elé terjeszti.

Eleinte úgy tervezték, hogy 8 királyi tábla állítatik fel; később azonban azt határozták, hogy tíz városban állítanak fel táblát. Ezek közül nyolcz esik Magyarországra, kettő az erdélyi részre. Egy-egy táblához 18-20 bíró fog kinevezetni.

Teljesen megbízható forrásból közölhetjük ama városok neveit, melyek királyi táblát fognak kapni. Ezek a következők:

Budapest. Pozsony. Kassa. Szombathely. Pécs. Szeged. Temesvár. Nagyvárad. Kolozsvár. Marosvásárhely.

Ha ez értesülése laptársunknak hiteles, ugy csak

fájdalommal vehetjük tudomásul, hogy Brassó városa melyben egy decentralizált táblának ugy általános politikai, mint magyar nemzeti szempontból oly kiváló fontossága lett volna, mellőztetett. Elismerjük Kolozsvár előnyét, de Marosvásárhelyét nem, szemben Brassóval s épen ezért tévesnek, elhibázottnak kell tartanunk az igazságügyi kormány ezen intézkedését.

Brassó, okt. 16. (A főrendiház ülése.) A főrendiház okt. 14-én Vay Miklós báró elnöke alatt rövid ülést tartott, melyen néhány bizottsági tagsági helyre pótválasztást ejtettek meg s az igazoló bizottság jelentését tudomásul vették, a főrendek névjegyzékének kiegészítése tárgyában. Végül az elnök indítványára elhatározták, hogy Haynald Lajos kalocsai bíbornok-érsekhez, jubilauma alkalmából üdvözlőiratot küld a főrendiház.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. okt. 16.

Az orosz lapok a czár berlini látogatásával foglalkoznak. A lapok nyilatkozataiból különösen azon várakozás kifejezése tűnik ki, hogy Németország immár befolyásolja Ausztria-Magyarország politikáját Bulgáriára vonatkozólag. Néhány lap arról biztosít, hogy Oroszországtól csak a törvényes jogokban való egyenjogositást igényel. A „Garasdanin“ azonban azt is reméli, hogy a berlini találkozó jótékonyan fogja befolyásolni az osztrák-magyar politikát. Oroszország igényeinek teljesítése nem jár kedvezőtlen befolyással Ausztria-Magyarországra nézve, mely csak nyerne az által, ha Bulgáriában a rend helyreállítatik. Az osztrák-magyar diplomácia akkor nyíltan érvényesíthetné befolyását az osztrák-magyar kereskedelem javára. A német császár őszinteségétől az várható, hogy Németország kevésbé passzív magatartást fog tanúsítani Oroszország érdekeivel szemben. A berlini találkozó gyakorlati eredményei iránti remény nem nagy, de általános meglegedésre legalább a tér van megnyerve a megegyezéshez. A „Garasdanin“ a czár és Bismarck herczeg hosszas értekezésére és a herczeg iránt tanúsított nagy figyelemre utalva, ezt véli, minden arra mutat, hogy a berlini találkozástól az orosz-német viszonyok kedvezőre fordulása várható.

Vilmos császár konstantinápolyi útját Pé-

A „BRASSÓ TÁRCZAJA.“

Romániai cigány népdal.

Fejér száját megcsókoltam
S két hétre becsukva voltam.
Kérdezd anyám, mit teve,
Tömlöczbe mért vettete?
Tartsd jól anyám étellel,
S bocsásd, hogy menjem el.

Menjünk apám Kimpinára
Tegyünk szert ott szép leányra
Ki ott ül a kert megett,
Meggyógyítja szívemet.

Közi K. F.

A mostoha.

Báró D. Ilma levele Somosy Margitához.

— Elbeszélés. —
(Folytatás.)

XVI.

Augusztus 16.

Ma utazott el Zoltán! A bucsuzás rövid volt, de megható...

Szobámban keresett föl, azt mondá, egyedül velem egy pár szót váltani. Nem tarthatám könyeimet, bármint akartam is. De nemcsak ő is könyezett, midőn remegő kezem megfogá, csak hogy az én könyeim a szerelem könyei vol-

tak, míg az övéi a szánalom s részvétel... Arra kért, hogy ne feledjek el azokból a szavakból semmit, melyeket nekem mondott; gondoljak rá a távolban, mint egy jó festvérre, ő is fog rám emlékezni sokszor, igen sokszor. Azután homlokon csókolt. Egy utolsó Isten hozzádot mondva, elsielt szobámból.

Sokáig nem tudtam magamhoz jönni a fájdalomtól, míg végre erőt véve magamon, a szalonba menél, hol a hivatalos bucsuzás történt. Ott találtam már Gizellát és Zoltánt. Nemsokára Oszkár lépett be. Kértem Zoltánt, hogy mikor jó vissza. Ő trefásan felel: soká, lehet, hogy soha! — De nem — folytatá nevelve — rosszu! mondtam, hogy soha, mert meghalni hozzátok jövők.

Mindnyájan nevettek szavain, csak én nem nevetek, mert oly vészjóslólag hangoztak szavai, midőn azt mondá, hogy meghalni hozzátok jövők.

Még egy utolsó »Isten veled« azután eltűnt, — mint boldogságom utolsó fényugara!

XVII.

Augusztus 17.

Zoltán távozta miatt épen az utolsó könyet törültem le, midőn leveled hozák s ujra sirni kezdék. Szegény Margitom, hát a te élted egén is megjelentek a fekete felhők, melyek vésszel fenyegetnek? Szegény férjed tehát olyan beteg, hogy Olaszországot ajánlják egészsége helyreállítására?

Ne ijedj meg mindjárt, kedves barátnóm, az orvosok néha tuloznak, sokszor olyan csekély bajt, a minek nincs is komoly jelentősége veszélyesnek tüntetnek fel, hogy gyógyulás esetén érdemük annál nagyobb legyen.

Emlékszel-e, a midőn lázad volt s a híres Máday orvos kétségbeesett arczczal azt mondá férjednek: »A legnagyobb mérvű tüdőgyulladás« s erővel beléd akarta beszélni, hogy a melledben szurást érzel. Szegény férjed velem együtt sirt. Egész könyezteted kétségbe volt esve. Másnap elmúlt a láz s te nevetve keltél fel. Lásd Margitom, férjednél sem lesz tüdőbaj, csak egy kis meghülés. Minden esetre jót fog tenni Olaszország enyhe levegője. És ti boldogan fogtok visszatérni tavaszra.

Mig oda leszel, édes Margitom, nem háborgatlak sötét levelemmel. Felmentlek téged is az irástól, szenteld minden idődet férjednek. Nézzetek össze mindent. Menjetek el Nizzából Rómába. Nézzétek meg az örök város minden szépségét, hogy visszajöve, elmondhass nekem mindent.

Isten veled, drága Margitom. Adja az ég, hogy boldogan lássalak viszont, ugy te is szerető

Ilmádat.

(Folytatása következik.)

tervartott Oroszország ellen irányzott lépésnek tekintik.

A szerb skuptina okt. 13-án d. e. 10¹/₂ órakerült össze, a szokott istenitisztelet után. Az összes miniszterek és 103 képviselő voltak jelen.

Boulanger ismét összeköttetésbe lépett Dillonnal, a ki — kérelmére — megtudakolta a belga kormánytól, vajjon megengedné-e neki a Brüsszelben, vagy ennek környékén való tartózkodást?

A berlini konferencia határozatai értelmében, az olasz kormány tudatta a szerződést aláírt hatalmakkal, hogy a negus az Olaszország és Aethiopia között legutóbb megkötött szerződés 17. §. értelmében, más államokkal folytatott tárgyalásoknál Olaszország közvetítését fogja igénybe venni.

A „Daily News“ jelenti Athénből: A török zászlóaljok, valamint más csapatok, a melyek Bastile mellett szálltak partra, Sphakiát csütörtökön a Kalikrates szorosán át akarták megszállani. A lakosok rálőttek a csapatokra, megöltek egy tisztet és három katonát; mire a csapatok meghátráltak. Kivlidlén szerdán heves csetepaté volt; hat katona megölt, kettő megsebesített. A „Daily News“ nek azt távirják, hogy Sakir pasa visszahivatztatását kérte.

Megyei ügyek.

Közigazgatási bizottság.

A hétfőn tartott köz. bizottságnak nevezetesebb tárgya nem volt.

Nagy Gyula kir. erdőfelügyelő a közigazgatási erdészeti bizottság f. évi aug. havi működéséről szóló jelentést terjeszté elé, mely szerint azon hónapban egy ülés tartatott, a melyen a kir. erdőfelügyelő által 38 folyó ügy adatott elő és intéztetett el, melyek közül mint főbbek kiemelhetők: a hétfalusi ideiglenes kezelőbizottságnak fellebbezése azon határozat ellen, mely szerint az erdőszámvivői állás helyettesítéseért Szmik Gábor főerdésznek évenként 300 frt jutalom adassék utólagosan, — nem hagyatott volt jóvá. Visszaadott a birtokosokkal is leendő közlés s nyilatkozataik felterjesztése végett.

Csernátfa község panasza a hétfalusi erdők ideiglenes kezelőbizottságának az évi vágás kijelölése körül követett eljárása ellen.

Igazoló jelentés végett kiadott az Apáczta köz. határában fekvő erdőkre vonatkozó törzskönyvi adatok tárgyában kelt főszolgabírói jelentés. A helybeli pénzügyigazgatósághoz áttétetett felvilágosító közlés végett.

A járási erdőgondnokságok I-ső félévi jelentései:

A szászmagyarósi és rosznyói járásból áttétettek az évi jelentésnél leendő felhasználás végett a kir. erdőfelügyelőséghez; a feketehalmi visszaadott Ujfalu községgel is leendő közlés végett.

Zajzon község azon panasza tárgyában kelt igazoló jelentése a hétfalusi erdők ideiglenes kezelőbizottságának, mely szerint utóbbi az idegen fafuvarozást, még az erdőkhöz nem tartozó közlekedési útakon is megtiltotta, kiegészítés végett visszaadott a kezelő bizottságnak s addig is figyelmeztetik, hogy hatásköre azon területekre, melyek nem fordulnak elő mint erdők a földkönyvekben — egyáltalában nem terjed ki, óvakodjék tehát a hatáskör túllépésétől.

Csernátfa község panasza, hogy a hétf. erdők ideiglenes kezelőbizottsága Zsernea Demeter, illetve Köpe István városi haszonbérlok számára szabálytalanul fát utalványozott Csernátfa határából. Igazoló jelentés rendeltetett el.

A havi jelentésen kívül előadja még Szmik Gábor vállalkozónak, illetve a hétfalusi erdők ideiglenes kezelőbizottságának nevezett vállalkozó részére 1800 frt kártérítés iránt benyújtott követelése tárgyában kelt földmivelési miniszteri leiratot, mely szerint a szóban forgó felmérés magánjogi természetű vállalatnak nyilváníttatik, közigazgatási úton nem intézhető el az abból származó követelés, a mely különben sem indokolt, mivel az még az előtt támasztatott, hogysem a felmérés helyessége meg lett volna vizsgálva és alapítva,

Azzal adassék ki a köz. erdészeti bizottságnak további elintézés végett, hogy a hétfalusi erdők ideiglenes kezelő bizottságát ezuttal utasítsa, miszerint az efféle magánjogi követeléseknek hivatalból való támasztásától és védelmezésétől jövőre óvakodjék, főleg épen azon erdők birtokosaival szemben, kiknek erdei, habér ideiglenesen is az ő kezelésére és gondozására vannak bízva.

A hétfalusi erdők 9. üzem oszt., II-dik végzés

sorozatában a haszonélvezetről nézve az ideiglenes kezelés előtti „statusquo“ fenntartása másodfokban is kiadott a földmivelési minisztérium által. Tudás s kihirdetés végett kiadatik a kebelbeli erdészeti bizottságnak.

Brassó város sürgető kérése erdőgazdasági üzemterveinek mielőbbi jóváhagyása érdekében: Kiadatik mielőbbi véleményes jelentéstétel végett a kebelbeli erdészeti bizottságnak.

Az 1848-ban elhunyt csángó vértanúk.*)

Bácsfaluban 1848. december hó 23-án szombat napon, melyet azóta ott a nép a véres Karácson szombatnak nevez, megöltek: 1. Jakab János falnagy, 59 éves. Ágyában betegen fekvő lövetett meg. 2. Mezei István, 53 éves. A türkösi mezőn szúrták le. 3. Lőrincz István 23 éves. Szájba lötték pisztolylyal s azután mindkét fogsorát beverték. 4. Veres János, 31 éves. Az utca szögletén álló kövön vágták el nyakát. 5. Blóz István, 27 éves. A mostani állami iskola előtt lötték agyon. 9. Pap Mihály, 22 éves. Ezt is ott lötték agyon. 7. Tóthpál János 26 éves. Ezt is ott lötték agyon, pedig felesége pénzt adott váltságul. 8. Musát György, 40 éves. Az utca szögletén álló kövön vágták el nyakát. 9. Vereske János, 40 éves. A házból kihúzták a montani állami telek elé és lelőtték daczára annak, hogy felesége 30 frtot adott váltságul. 10. Gödri István, 43 éves. Ezt is azon helyen lötték le. 11. Simon János kontrás, 50 éves. Dulakodás után azt is lelőtték az udvarán. 12. Bacsó András, 38 éves, türkösi kapuja előtt lötték le. 12. Mezei János, 45 éves. Saját udvarán lötték agyon. 14. Benedek András, 40 éves. Az utcán agyonlőtték. 15. Benedek András, ifj. 19 éves. Székérrel menekült, de a Tiszáserdő alatt a szembe jövő száguldó román lovasok agyonlőtték. 16. Falnagy Mihály, 20 éves. Házukba menekülés közben hátba lötték. 17. Veress Mihály 39 éves. Saját udvarán átlőtték.

Ezen 17 egyén hulláját az utcán egymásra dobálták. Bácsfaluból aztán Türkösré rontottak, mialatt bácsfalusi Szén János, mély sebekből boritva, a holttestek közül kimászott, megmenekült és még több éven át hordozta hátában a golyót. Szája is keresztül szúratott volt a lándzsások által.

Ez a 17 vértanu a bácsfalusi ág. evang. templom mögött közös sirban pihen. Ezek számát szaporította a 1849. június 20-án Antal István, kit a kozákok a bácsfalusi mezőn szúrtak le, midőn Baria Márton akkori bácsfalusi pappal Háromszékre akartak menekülni. Bartha Mártonnak több izbeni „pardon“ kiáltás után életét meghagyták, de mindenéből kifosztották s csak ingben s mezitláb bocsátották vissza a községbe.

Hogy Bácsfaluban több áldozat nem történt, azt annak lehet köszönni, hogy a mellékutczában lakók elmenekültek a hegyek közé főleg a kőba völgyébe, honnan csak több nap múlva mertek visszatérni.

A mészárlás után a Tömös balpartján megállapodott brassói „Treischaa“ önkéntes csapat is bevonult Bácsfaluba s Dillmoné szász tanár meglátván a legyilkoltakat, megindultan így kiáltott fel: „Ach Herr Jezus! Mire Lukács Sára, az egyik vértanu kérésge neje így válaszolt: „Már a-cher jézuskodhat, ha az urak nem akadályozták meg a gyilkolást.“ Az áldozatokat 1848. decz. 24-én lelkész nélkül temették el. E szerint Bácsfaluban 15 családátya és 3 legény életét oltották ki. Borecs Mihály, a mostani bácsfalusi ág. ev. lelkész ismerte mind a tizenhatsz. Baria Márton lelkész Felső-Tömösre, Borecs Mihály akkori bácsfalusi ág. ev. néptanító Alsó-Tömösre menekültek, hol egy egész hétig bujkáltak s midőn hazatérhettek, házaikat teljesen kirabolva, ablakaikat összetörve találták.

Az 1848—49 utáni idők jellemzésül megemlíjük, hogy a legyilkoltaknak özvegyei, árvái maradván, azokról senki sem gondoskodott, sőt még emlegetni sem merték az áldozatokat. Csak is 1857. után merték a templomban az 1848-iki véres karácsonyt szóba hozni, a hátramaradtak nyilvánosan is vigasztalni s a vértanukról kegyelettel megemlékezni.

Tanügy.

Az építő iparosok téli tanfolyama a budapesti áll. közép ipariskolában f. évi nov. hó 3-ik napján fog megnyitni.

A tanfolyam négy téli félévre terjed s évenként november hó elejétől márczius végéig tart; e tanfolyamon a télen szünetel építő iparosok, u. m. kőmívesek, ácsok és kőfaragók rendszeres szakkiképeztetést s annak sikeres bevégezése után jogérvényes kőmívesmesteri bizonyítványt nyernek.

*) Jövőben közölni fogjuk az összes csángó vértanuk neveit, hogy így megmentsük e hazafiak nevét az enyészettől.

Szerk.

Tanulóknak felvételnek a 15 életévet betöltött azon kőmíves-, ács- és kőfaragó segédek, a kik folyékonyan írni, olvasni és számolni tudnak s legalább egy évig a gyakorlatban működtek.

A felvételre jelenkezők erkölcsi bizonyítványt, továbbá munkakönyvet, vagy ha alkalmazásban vannak, munkaadóiktól bizonyítványt tartoznak előmutatni arról, hogy mely idő óta működnek a gyakorlatban és melyik szakban dolgoznak. Ez utóbbi bizonyítványt csak akkor lehet hitelesnek tekinteni, ha azt az illetékes iparhatóság, vagy ipartestület hitelesítette.

A beiratások az intézet helyiségében (VIII. ker. Népszínház-utca 8 szám) október 15-től november 2-ig a köznapokon este 6 órától 7 óráig, a vasár és ünnepnapokon pedig d. e. 10 órától 12 óráig tartoznak.

A beiratási díj 2 frt, a tandíj 5 frt.

A brassói magyar dalárda.

Habár részünkről befejezettnek nyilváníttuk a dalárda ügyében folyt vitát, kénytelenek vagyunk arra visszatérni. Az alábbi közleményt lapunk egy kiváló barátja, társadalmunk egy osztatlan tiszteletben részesülő alakja, a dalárda egyik tiszteletbeli tagja küldötte be hozzánk, melyet az író iránti tiszteletből és a cikk tárgyánál fogva is tartozunk közölni.

A kérdéses közlemény a következő:

Józsa Mihály ev. tanító ur a „Brassó“ folyó évi 113-ik számában állításainak igazolásul a „Brassói magyar dalárda“ első 21 évi életét hozza fel, mint mondja, kifejezést adva „tiszta tudomásának“ s azt állítja, hogy „épen ez időben dult az egyetben a visszavonás, a megférhetlenség és az elégtelenség ádáz ferge“, s hogy „a 21 év határain belől nem fordult elő eset, a mely keserű fájdalommal ne hangsúlyozná a pártoló közönségnek részvétlenségét, a magyar társadalomnak hideg közönyét.“ Ezen megrovó állításoknak a felhozott 21 év első felére nézve annyival inkább határozottan eilent mondok, mert nevezett ur a f. évi „Brassói magyar naptár“-ban is megkísérlte hasonló valótlanságokat hozni forgalomba. Azt állítja ott is, hogy a dalárda 1863-dik évi első nyilvános fellépése, „csak kevés számú magyarság előtt történt; a működő tagok „egytől-egyig az iparos osztályból valók voltak“; az 1865-dik év első felében Benedek Sámuel foglalván el e keresztély helyét, nemsokára „kicsinyes érdekek következtében surlódások fejlődtek ki a működő tagok között, a vezető karnagy elhagyja állását.“ „Az egyetlenség magvai elhíattak, a brassói magyar dalárda keblét visszavonás dulta, szívét kasztszellem perzselt meg stb. stb.“

Hogy Józsa urnak a kérdéselt cikkben kifejezett állításai mennyiben helyesek, vagy nem: ahhoz nem szólok. De hogy ezen állításainak támogatására felhozott tényállás nem „tiszta tudomás“, azt határozottan állítom.

Hogy a dalárda felhozott 21 évi életének első felében az egyetben a visszavonás, megférhetlenség és elégedetlenség ádáz ferge dult volna, annak folytonosan a magyar társadalom hideg közönyéről kellett volna panaszkodni: azok merőben alaptalan vádak. Az első alapító tagok nem állottak, mint Józsa ur mondja, „egytől-egyig“ az iparos osztályból; keresztély, Sárdi, Alsó és Kelemen urak más osztálybeliek voltak, de azért legkisebb megférhetlenség ferge sem dult közöttük s az egyet szívét kasztszellem nem perzselt akkor meg.

Az állított visszavonások, egyetlenségek, surlódások helyett épen a legszívesebb barátság csatolta össze a tagokat. Hogy Benedek ur az 1865-dik év elején a karnagságot átvevén, még azon évben surlódások fejlődtek volna ki s ő már az év végén lemondott volna: az nagyon zavaros tudomás és valótlan állítás.

Épen így nem áll az is, hogy a dalárda első nyilvános fellépése „csak kevés számú magyarság előtt“ történt volna, vagy hogy annak folytonosan hideg részvétlenség és közönyt kellett volna küzdenie. Az elsőre nézve legyen elég megemlíteni, hogy ezen esztély jövedelme fedezte a dalárda alakulási költségeit s vetette meg 100 frttal annak pénzalapját, a mi eléggé mutatja, hogy tekintetbe véve a csekély belépti díjt, az épen nagyon is népes volt. A magyar társadalom hideg közönyére nézve pedig emlékezzünk csak vissza a magyar dalárda akkori előadásaira, hol mindég a helyben volt hiány, nem pedig a közönségben, vagy vegyük figyelemre, hogy a dalárdának működése beszüntetésekor tükepenze maradt fenn: s azonnal kitűnik ezen megrovás alaptalansága.

Hisz tudjuk, hogy a dalárda 1866-ban csak is azért szüntette volt be előadásait, mert egy pár jelesebb 1-ső tenorista eltávoztván, azoknak hiánya nem volt helyrepótolható. Alkalmas primtenorok hiányát

semmi sem pótolhatja, s oly jeles primenorok nélkül, mint a milyennek jelenleg dicsekedhetünk, bizonyosan nem aratott volna Józsa ur semmi dicsőséget Szegeden is. Ezek hiánya miatt kelle 1866-ban a dalárda előadásait egyelőre beszüntetni, mert azok nem teremnek ám minden bokrban.

A visszavonás és megférhetlenség vádja alaptalan s szintugy a részvétlensége. Hisz a magyar közönség befizette tehetsége szerint akkor is pártolási díját szívesen, nem megsajnálva, mint Józsa ur méltatlanul gunyolódva mondja, s óhajtvá várta az előadásokat; annak elmaradása egyedül azért történt, mert az akkori csekélyebb számu magyarság között esetleg nem találkoztak némely hangnemekre elegendő alkalmas vállalkozók.

Ez a tényállás. Azért Józsa ur állításait a kérdéselt 21 évi időszak első felére nézve igazaknak és helyeseknek el nem ismerhetem.

A magyar társadalom egyik tagja.

Felhívás

Brassó város t. csizmadia- és cipésmestereihez.

A honvédelmi minisztérium bönemű szállításának biztosítására a pályázat még a f. évben iratván ki, szükséges, hogy az érdekelt iparosság kellő időben tájékozzék és foglaljon állást.

Ennélfogva felkéretnek ezennel Brassó város t. csizmadia- s cipésmesterei, szíveskedjenek csütörtökön f. hó 17-én d. u. 3 órakor a polgári kör helyiségeiben tartandó értekezletre lehetőleg nagy számban megjelenni.

A „Brassói kereskedelmi és iparegyesület.”

Irodalom.

Mikszáth Kálmán munkáinak füzetes kiadásában megjelentek Révai testvéreknél a 10—11. füzetekben a második kötet befejezését és a harmadiknak első íveit kaptuk meg, úgy hogy most már »Az apró gentry és a nép« teljesen fekszik előttünk és megkezdhetjük a »Nemzetes uraimék« című nagyszabásu, regényszámba menő munka olvasását. Mikszáth munkáinál az élvezet egyforma és a füzetek legtöbbször az egyes művek közt szabnak határt, de semmiesetre sem abban a gyönyörűségben, mit az ő tolla alkotásainál önkénytelenül is érezünk. A magyar szépirodalom művelői közt kevesen vannak, a kik szebb és maradandóbb könyveket írtak, de Jókain kívül nincs egyetlen egy sem, a kinek minden sora azt az eredetiséget, azt a megkapó egyszerűséget, azt a gondolat-nemesiséget tükrözné vissza, a mit Mikszáth munkáiban találunk. És ebben rejlik az ő népszerűségének, az ő gyors haladásának titka is, ezt juttatta fel Mikszáthot a magyar Parnassusra oly rövid idő alatt, mely más- különben ahoz is kevés, hogy valakinek nevét egyáltalán említeni kezdjék. Egy-egy füzet 35 krba kerül és a diszkötésű kötet csak 4 frtba. Hiszszük, hogy már az olcsó ár is serkenteni fogja a szép könyvek kedvelőit arra, hogy e diszműveknek beillő könyveket gyűjteményükbe sorozzák. (Révai testvérek kiadóhivatala Budapest, IV. Váci utca 1.)

Helyi és vidéki hírek.

Kérelem. Lapunk azon tisztelt előfizetőit, kik előfizetési díjaikkal még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük hátrálékaik mielőbbi szíves beküldésére.

Időjárás. A szép nyári időjárásra kedden d. e. hatalmas záporosó következett, mely tartott egészen tegnap estig. Brassónak jó volt, legalább nem kell várni az utcák öntözésére.

Üdvözlét. Sztérenyi József erdélyrészi m. k. iparfelügyelőt hivatalba lépése alkalmából Udvarhely megye főispánja, az ottani háziipar-egylet, Kolozsvár sz. kir. város polgármestere, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara és a brassói kereskedelmi és iparegyesület meleg hanga üdvözlő átirattal tisztelték meg.

Hangverseny. Vladaia Irén, a párisi Opera comique volt tagja, jelenleg a nápolyi opera tagja, mult hétfőn rendezett ritka művelzetet nyújtó hangversenyt. A művésznőt ismételtén már tavaly hallottuk s akkor behatóbban jellemeztük zenei egyéniségét. A hangverenyzőnél ez évben is ugyanazon egyenletesen kiművelt, semmi nehézséget nem ismerő technikai készséget, ugyanazon szokatlanul terjedelmes hangot és mélyen átértzett s szenvedélyes előadást észleltük. Mennyire tudja előadása művészetével még a zeneileg legselejtebb tartalmu darabot is hatásossá tenni, kitűnt Denzanak egy dalából (Si tu m'aimais) melylyel tavaly épp úgy mint az idén elragadta a közönséget. Rubinsteinnek »Le rêve du Prisonnier« című dalában szintén drámailag élénk előadását kitűntette, míg Verdinnek Cavatínájával, Thomasnak Polonaise-ével, (Mignonból) és Gounod keringőjével (Romes és Juliából) fényes technikáját ragyogtatta. A felhangzó tap-

sokra a művésznő igen szeretetreméltóan megtöltötte még a műsort egynehány hálával fogadott darabbal. A műsor többi számaait a városi zenekar egynehány jeles tagja töltötte ki. Krause hangvereseny-mester Svendsentől játszott egy érdekes romance ot, Bergelt ur Poppertől két szellemes apróságot és Kling s Frank urakkal egyetemben Kiel Fr.-nek tartalmas zongoranegyeséből az Adagiot és Scherzot. A hangversenyen közönség szép számban volt jelen, bár korántsem annyi, mint a mennyit a kitűnő művésznő és a nyújtott művelzet megérdemelték volna.

Katona-ügy. Az ujjonezozásnak sok nézője akad a gyakorló-téren. A sok közül azonban egy sincs, a ki meg ne botránkoznék némely altisztnek minden emberséget nélkülöző bánásmódján. — Egyik üti-pofozza a szegény ujjonezot, a másik meg — s ezt tegnap reggel személyesen láttuk — egy kis fordulási-hibáért szembe köpetett egy ujjonezot egy másik által. Az ilyen bánásmód nem járja, — jó volna, ha a parancsnokság az iránt intézkedni szíveskednék.

Harmadik bérleti hangverseny. Szombaton f. hó 19-én tartja a városi zenekar harmadik bérleti hangversenyt.

Filletterestély Köhalomban. A köhalmi m. kir. állami népiskola szegény tanulóinak segélyezésére 1889. évi október hó 19-én szombaton a »Nap« vendéglő termében filletterestély lesz a következő műsorral: »A bünös éjszakája« Nyilas J., szavalja Liebl József. »Az egérke« (vigjáték egy felvonásban) személyek: Bertha fiatal özvegy: Mahr Adel, Albinus ügyvéd: Téglás István, N. N.: Rácz Sándor. — Népdalok, éneklie Liebl József.

Haynald jubilaum. A legtudósabb magyar főpap, Haynald Lajos biboros-érsekhez jubilauma alkalmával ő felsége következő legfelsőbb kéziratot intézte: Kedves dr. Haynald bibornok-érsek! Fogadja áldozásának félszázados évfordulója alkalmából legbensőbb szerencsekívánataimat, melyeket annál nagyobb örömmel fejezek ki önnek, mert ez ünnepély ujjolag alkalmas szolgálatot nekem megemlékezni azon nemcsak általam már ismételve hálás elismeréssel kísért, de az országban, sőt annak határain túl is ismeretes ritka érdemeiről, melyeket évek hosszú során az egyház, trón és az állam körül szerzett, azon kiváló tevékenységről, melyet a tudományok terén kifejtett és azon áldás-terjesztő jótékonyaságról, melylyel ön ritka áldozatkészséggel és hőkezűséggel ezrek szívébe a hálának marandó emléket ültette. Őszintén kívánom, hogy azon boldogító önérzetet, melylyel ön a lefolyt ötven évre visszatekinthet, teljes testi, lelki erővel tovább is élvezhesse, hogy a jelenleg sajnosan gyöngéledő egészségének mielőbbi helyreálltával áldásos működését, mint az ország disze, még számos évekig folytathassa. Ferencz József. József főherczeg is meleg hangu levélben üdvözölte a tudós főpapot, kinek tiszteletére kedden — mint irtuk — nálunk is ünnepi mise volt, melyen fényes segédlettel Möller Ede apátblebános czelebrált.

A vigadó szabad ismét. Kibérlése iránt Hedvig Gusztáv felügyelő intézkedik. Vendéglőse Geist lesz.

A német császári pár Konstantinápolyban. A »Monsieur Oriental« közli a német császári pár konstantinápolyi időzésének programját. November 2-án szombaton megérkezés; nagy fogadtatás a »Yildiz-kiosk«-ban. Este diszebed. Vasárnap: A protestáns templom megtekintése, a császárné látogatása a taxuni kórházban: a német gyarmat fogadtatása a német nagykövetség palotájában; délután séta a Bosporusan, este ebéd a német nagykövetség palotájában. Hétfőn: Nagy katonai szemle; disze-ebéd a »Yildiz-Kioskban«. Kedden: elutazás.

Wohl Stephanie. Mély megilletődéssel vesszük a gyászhirot, hogy Wohl Stephanie, a kitűnő írónő meghalt.

Könyöradományok gyűjtése. Az utóbbi időben sűrűn előfordult, hogy a könyöradománygyűjtéseknél visszaélések fordultak elő, a mennyiben sok érdemtel ember kapott könyöradománygyűjtésre engedélyt. A belügyminiszter ennek következtében utasította a törvényhatóságokat, hogy az ilyen engedélyek kiállítása körül szigoruan járjanak el s elrendelte, hogy ilyeneket ezentul csak a főtisztviselők állíthassanak ki.

Uj, olcsó telephon van használatban Amerika. Egyesült-Államaiban már hónapok óta. Nagyon egyszerűsített szerkezetű a mennyiben nem villamos telep adja a villamosságot; ezt egy gummival burkolt aczel gomb helyettesíti. A készülékkel Glasgowban is kísérletet tettek a mult héten és pedig egy negyed angol mértföldnyi távolságra: a készülék teljesen használhatóan bizonyult. Az új készülék neve: »The Pulszión.«

A közönség köréből.*)

A brassói magyar úrtestáns nőegylet hálás köszönetet mond ezennel mindazoknak, a kik a f. hó 5 én rendezett s fényesen sikerült közvacsora anyagi és erkölcsi sikerét emelni szívesek voltak.**)

II. Természetbeni adományok:

Barabás Károlyné, Becző Imréné, Bagotai Ferenczné, Bauer Jánosné, Báncs Emilné, Bodendorf Károlyné, Bitay Béláné, Baku, Bartha Istvánné, Cserey Gáborné, Czink Pálné, Csorba Samuné, Dájbukát Mari, Femminger Henrikné, Fischer Ferenczné, Förder Sándorné, Friedmann Mariska, Horn Frigyesné, Haydn Hugóné, Jakab Józsefné, Kozma Józsefné, Klein Jetti, Koós Ferenczné, Kecskemétiné, Molnár Jánosné, Montaldó, Nagy Gyuláné, Nagy Zsigmondné, Peller Márkné, Szabó Sándorné, Török Gézané, Vitéz Károlyné, Wagner Henrik, Veber Györgyné, Zsigmond Áronné, Ziftné, Zathureczky Gáborné, Kypa Ágost.

III. Felűfizették a beléptijegyet.

Pókay János tábornok, Barabás Sándor, N. N., N. N., Koós Ferencz, László Gerő, Mandl, Fiedler Ferencz, Simay Jenő, N. N.,

Fogadják e nemeslelkű emberbarátok a kisdedek és árvák hálás köszönetét.

Brassó, 1889. október 8-án.

A nőegylet elnöksége.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

**) Lásd a »Brassó« 117 számát.

Szerk.]

Közigazgatás.

Vasuti szállítások: A m. k. államvasutak igazgatósága az 1890. évre szükséges következő anyagok szállítására hirdet pályázatot: kovács-szén, gyapotfonal, kártolt-jutefonal, kőolaj, gázolaj, ásványolaj, lenolajke- nöcse, kender, rézgálicz.

Szállítási határidő nov. 9. déli 12 óra, bánatpénz 5%.

A pécs-baresi vasut üzemigazgatósága pályázatot hirdet különféle sinekre, allemezekre, hevederekre, sinszegekre, tölgytalpfákra.

Szállítási határidő november 5 déli 12 óra. Bánatpénz 5%.

A három pécsi vasut igazgatósága következő cikkekre való ajánlattétre hívja fel az érdekelt iparosokat: tüzelőfa, faszén, kőneműek, kőfaragó munkák, téglák, üvegáruk, szövött és fontáruk, gyapju- s bárszony-áruk, kötelneműek, paszomány és gomkbötő áruk, vizmentes ponyvák, vegyes textil anyagok, szalma-háncs, nád- s vessző munkák, bőrneműek, ruggyanta áruk, papírneműek, kefekötő- és seprő-áruk. olaj- s zsirne- műek, faggyu, gyertya és szappan, festőanyagok, kátrány, enyv, mozdony- és kocsi- alkatrészek, különféle vas- és aczelcikkek, huzalok, szegek, csavarok, fa- s vas-szerszámok.

Ezen szállításokra vonatkozó pályázati hirdetéseket, általános és részletes feltételeket, valamint ezekre vonatkozó mindennemű felvilágosítások betekintheők és nyerhetők a »brassói kereskedelmi és iparegyesület« irodájában. (Nagy s czérna utca sarkán) naponként d. e. 9—11 óra között.

Süketeknek 155 33-50

Egy egyén, a ki egy egyszerű szer által meggyógyult 23 évi süketégből és fülzugásból, kész annak leírását német nyelven mindenkinek ingyen elküldeni. Czim: J. H. Nicholson, Wien XI., Kolingasse 1

Brassói vasutforgalom.

Vonatindulások: a) Budapest felé: vegyes vonat reg. 5 óra 54 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 15 perczkor; személyvonat este 7 óra 7 perczkor b) Bukarest felé: gyorsvonat reggel 5 óra 3. percz és délután 2 óra 14 perczkor. **Vonatérkezések:** a) Budapest felől: személyvonat délelőtt 9 óra 45 perczkor; gyorsvonat d. u. 2 órakor; vegyesvonat este 8 óra 32 perczkor. b) Bukarest felől: gyorsvonat d. u. 2 óra 5 perczkor s éjjel 10 óra 17 perczkor. Pénteken reggel 7 óra 23 perczkor különvo- kat érkezik Predeáról.

Brassói piaci árfolyam.

— A pesti m. keresk. bank jelentése. —

Brassó, 1889. október hó 17-én.

Román pairpénz à 20 frankos	9.43 vétel	9.44 eladás
» Ezüstpénz à 20 »	9.40 »	9.45 »
Napoleonon'or (aranypénz) . . .	9.46 »	9.47 »
Török lira	10.73 »	10.75 »
Arany	5.60 »	5.62 »
Orosz papírrubel	122.50 »	123.— »

Társszerkesztők:

— Nagy-Küküllő megye részéről Horváth László (Ségesvár.) Kis-Küküllő megye részéről Gyöngyössy István (D.-Szent-Márton)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Sztérenyi József.

Sz. 82. — 1839.

Hirdetmény.

A brassói m. kir. belépő állomás épületén — pályaudvaron — szükségessé vált javítási munkálatok kivételének biztosítása iránt, f. évi október hó 19-én délelőtt 9 órakor, a nevezett állomás irodájában nyilvános szóbeli árlejtés fog tartani.

Ott a költségvetés és terv is megtekinthető.

Vállalkozni szándékozók tartoznak a 168 frt 45 kr. kikiáltási összegnek 10%-át bántpénz gyanánt, az árlejtés megkezdése előtt, készpénzben előre letenni.

Brassó, 1889. október hó 10-én.

Szoboda Béla,
a m. kir. belépő állomások
ideiglenes felügyeletével megbízott
vesztégtételezői igazgató.

Sz. 7788. — 1889.

Hirdetmény.

A város szándékozik a felsőbb helyen jóváhagyott szabályozási terv szerint a nagy- és klastrom-utca közötti területen a hajdani város-gödörben fekvő 17. és 23. számú építési részleteket a legtöbbet ígérőnek eladni.

Minél fogva felhívom a venni szándékozók lepecsételt írásbeli ajánlataikat, melyekhez a felajánlott vételárnak 10%-ka bántpénz gyanánt melléklendő és a melyekben úgy a venni szándékozott építési részlet száma, valamint a felajánlott vételár számokban és betűkben pontosan kiteendő, nemkülönben tartalmazniok kell ajánlattevők azon nyilatkozatát, hogy előtte az ajánlati és eladási feltételek ismeretese és hogy azoknak magát feltétlenül aláveti, folyó évi november hó 14-én déli 12 óráig Hintz Ernő gazda-gondnoknál átnyújtani.

A beérkezett ajánlatok f. évi november hó 14-én a városi gazdasági hivatalnál fognak bizottságilag felbontatni.

Addig az ajánlati és eladási feltételek, valamint a szabályozási terv a városi gazdasági hivatalnál betekintheők.

Brassó, 1889. évi október hó 5.

(405) 1-1

A városi tanács.

Sz. 6475. — 1889.

Hirdetmény.

Brassó városa (Erdélyben) szándékozik a városi pagonyban a város területén fekvő Honteruswald, Stadtwald, Hangensteinwald és Schulerwald nevű négy üzemosztályában a magas magyar kormány által jóváhagyandó végleges erdő-üzemterv alapján összesen 22.835 m²-re számított évi fatermést az 1895. vagy 1905. évig terjedő időre ajánlati tárgyalás útján akár egészben, akár üzemosztályonként a tövön eladni.

És pedig eladás alá kerül:
az I-ső üzemosztályban 3040 m² bükkfából,
" " " 1225 " tölgyfából,
" " " 3530 " fenyőfából,
a II-ik " " 1300 " bükkfából,
" " " 3170 " fenyőfából,
a III-ik " " 1670 " bükkfából,
" " " 1340 " tölgyfából,
" " " 300 " fenyőfából,
a IV-ik " " 950 " bükkfából,
" " " 6310 " fenyőfából

álló évi fatermés.

Vásárolni szándékozók felkéretnek, hogy az 50 kros bélyegjeggyel ellátott és lepecsételt ajánlataikat f. évi december hó 19-én délelőtti 11 óráig Brassó város polgármesteri hivatalához terjesszék be.

Az ajánlat olvasható aláírással és ajánlattevő czimével és bántpénzzel le-

gyen ellátva és tartalmaznia kell azon nyilatkozatot, hogy ajánlattevő az ajánlati és szerződési feltételeket ismeri s azoknak magát feltétlenül aláveti.

Ezen feltételek, melyekben a bántpénz összegére nézve is felvilágosítás szerzhető, a hivatalos órákban a városi erdészeti hivatal által mindenkinek rendelkezésére bocsátatnak, sőt kívánatra az érdeklődőknek megis küldetnek.

Brassó, 1889. évi október hó 10.

(407) 1-2

A városi tanács.

Sz. 10974./1389. Nagy-Küküllőm. alispánjától.

Hirdetmény.

Minthogy a halászatról szóló 1888. évi XIX. t.-cz. 3. §-a és az ezen törvény végrehajtása tárgyában kiadott rendelet 2. §-a értelmében mindazok, a kik a halászati jogot 1889. évi május hó 1-ig oly vízterületen gyakorolták vagy gyakorolják, a melynek medre tulajdonukat nem képezi, ezen jogot csak azon esetben tarthatják meg, ha bezárólag 1890. évi április hó 30-ig abbéli jogukat nálam bejelentik s ennek folytán jogosultságukat kimutatják; felhívom tehát az érdekelteket, hogy az előbb említett határidőig bejelentéseiket hozzám annnyival is inkább adják be, mivel ellenkező esetben jogukat tovább nem tarthatják meg. Tájékoztatom megjegyzem, hogy a jogosultság kimutatására szolgáló bejelentésekben a község, valamint a parti birtokosok megjelölésével pontosan körülírandó azon vízterület fekvése és kiterjedése, melyen a halászati jog igényeltetik.

A jogosultság kimutatására a fenn idézett törvény 3. §-a értelmében elegendő az is, ha a halászati jognak 20 évi békés birtoklása bebizonyíttatik.

Szegesvár, 1889. évi szept. hó 30.

(394) 3-3

Szoboszlai, alispán

A legjobb

Brünni posztókat

szállítja gyári áron

SIEGEL-IMHOF

posztógyári raktár Brünnben.

Egy elegáns

ősz v. téli férfi-öltönyre

elég 3.10 méteres, azaz 4 bécsi rőf hosszú szelvény. 1 szelvény kerül

- 4-80 frt. közönséges •
- 7-75 frt. finom •
- 10-50 frt. finomabb •
- 12-14 frt. legfinomabb •

valódi báránny-gyapjából,

valamint felsőkabát-posztók, selyemmel átszőtt kamarnok, palmerston s boy télikabátoknak, peruvienne s tosking szalonöltönyöknek, szövetek női ruháknak stb. stb.

Jó árúért s pontos szállításért kezesség vállalattik. (327) 17-20

Minták ingyen s bérmentve.

HIRDETÉSEK

felvétetnek
a kiadó-hivatalban.

Tisztelettel hozom a n. é. közönségnek és t. vevőimnek tudomására, hogy cipőárúüzletemet a nagy-utca Wächter-féle sarokból f. é. Szent-Mihály napján az átellenben fekvő 540. sz. nagy-utca, Fabriczius-féle házba (Zintz H. fűszerkereskedése mellé) helyeztem át, s azt a legdivatosabb és legtartósabb árukkal láttam el. Tisztelt vevőimnek eddigi bizalmáért köszönetet mondva s továbbra is pontos és jutányos kiszolgálást ígérve, bátorkodom a n. é. közönség becses pártfogásáért esdekelni.

Egy nyelvismerettel bíró üzletleány, azonnal alkalmazást nyerhet nálam.

Teljes tisztelettel

Molnár Zs.

Üzletvezető:

Biró Gyula.

2-3

Gyors és biztos segély gyomorhajók és azok következményei ellen.

Az egészség fenntartása a nedvek s egyszersmind a vérnek is tisztítása s tisztántartására s a legjobb emésztés előmozdítására a legjobb s leg-hathatósabb szer, a már évek óta ismeretes s közkedvelt

dr. ROSA-féle életbalzsama.

Ez a leghasznosabb s a leggyógyhatásosabb gyógyfűvekből a legnagyobb gondal készítve, teljesen megbízhatóan a legjobbnak bizonyult be mindennemű emésztési bántalmaknál, gyomorgörsnél, étvágyhiány, savanyu felbőfőzés, torlódás, aranyeres bántalmak stb., stb.-nél. Ezen kitűnő hatásánál fogva tehát ez már is a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb házi gyógyszerre vált.

Egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üveggel 50 kr.

Több ezer elismerő- és dicsőirat van kitéve szives betekintés végett.

Óvás! Hamisítások kikerülése végett mindenkit figyelmeztetek, hogy az én valódi s az eredeti utasítás szerint készített, dr. Rosa-féle életbalzsamom mind-egyik palackja kék lemez papírba van csomagolva, mely a hosszoldalán a következő felirattal van ellátva: Dr. Rosa-féle életbalzsam Fragner B. gyógyszerárából, a fekete sashoz Prágában 205. sz. III. német, cseh, és francia nyelven, s melynek homlokzata az idemellékelt törvényesen letéteményezett védjeggyel van ellátva.

Dr. ROSA életbalzsama valódi minőségben kapható a készítő főraktárában

FRAGNER B.,

gyógyszerárában „a fekete sashoz” Prágában, 205. sz. III., továbbá Brassóban Kellemen Ferencz és Kugler Ede, valamint Budapesten Török József gyógyszerész uraknál. Az osztrák-magyar birodalom valamennyi nagyobb gyógyszerára raktáron tartja ezen balzsamot.

Ugyanitt kapható még:

Prágai egyetemes házi-kenőcs,

ezer meg ezer halálat által elismert biztos gyógyszer mindennemű gyuladások sebek és daganatok ellen. Biztos sikerrel alkalmazható a női mell gyuladása, tejmegrekedése és keményedésénél, a gyermek választásánál; a genyedéséknél verdaganatoknál, genyikadásoknál és pokolvarnál; körömdaganatnál s az ugynevezett körömméregnél a kézen vagy lábon; keményedéseknél, duzzadásoknál, mirigydaganatoknál, szalonnadagnál, holttemennél stb. stb. Minden gyuladás daganat, keményedés, duzzadás a legrövidebb idő alatt gyógyíttatik, a hol azonban már a genykepződés már beállott, a daganat a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül fölszívva és meggyógyítva lesz.

25 és 35 kros szelvényekben.

Óvás! Miután a prágai egyetemes házi-kenőcs igen gyakran utánoztatik, mindenkit figyelmeztetek, hogy az eredeti utasítás szerint egyedül csak általam lesz előállítva. És pedig csak akkor valódi, ha a sárga fémdoboz, melyben foglaltatik vörös használati utasításba, (9 nyelven nyomtatva) és kék lemez papírba, mely az idemellékelt védjeggyel van ellátva, van becsomagolva.

Fül-balzsam. A legkipróbáltabb és számos kísérlet által mint legmegbízhatóbb szer ismeretes a nehéz-hallás meggyógyítására, s a teljesen elvesztett hallás visszaszerzésére. — Egy palack ára 1 frt.

MINDEN DOHÁNYTÖZSÉBEN

A LEGJOBB

Szivarka Papir

A VALÓDI

LE HOUBLON

Franczia Gyártmány

CAWLEY & HENRY cégtől

PARIZSBAN

UTÁNZÁSTÓL MINDENKI ÓVATIK!

Főraktár az Osztrák-Magyar Monarchiában: U. TO KANI Z & Co., 1, Stoss im Himmel, 3, WIEN.

„ALBINA”

takarék- és hitelintézet brassói fióktelepe
hitelez árukra 6 és 7^o/_o

kamat mellett — erre vonatkozó szabályzata értelmében.

Atvesz árukat a vasuti pályaudvar mellett lévő saját raktárába való

beraktározásra

és ugyanott lévő telkein bérbe ad rakóhelyeket méltányos árban.

(231 c) 9-*

Bővebbet az intézet irodájában

Brassó, főtér 90. sz. a. naponként
8-2 óráig.